

Christine Cars-Ingels introduktion till tema e "Från ABC till @" på demokratikonferensen

Samhällets e-tjänster effektiviseras

Nästan dagligen läser vi i tidningen eller på nätet om hur samhällets offentliga e-tjänster effektiviseras:

- Stockholms stad satsar halv miljard på internet. Stadens invånare ska kunna använda nätet för att bland annat välja barnomsorg, skola och äldreomsorg.
- Försäkringskassan rationaliserar med hjälp av internet. Tanken är att nätet ska göra myndigheten mer tillgänglig.
- Två moderater motionerade nyligen om elektroniska val; de vill genomföra detta redan i nästa val till Europaparlamentet 2009.
- Stockholms borgarråd vill ta bort konsumentvägledarna. Vägledning finns att tillgå på nätet, medar hon.
- I Nacka, där jag bor, kan man bara ställa barnen i barnomsorgskö via internet. "Gå till biblioteket om du inte har tillgång", säger kommunens informationschef.

Det finns stora demokratiska fördelar med internet när det gäller:

- Tillgänglighet
- Öppenhet
- Delaktighet

E-demokratin ska inkludera alla

Men för att uppnå e-demokratin måste *hela* befolkningen kunna och vilja delta i e-samhället. Idag är det cirka 20 procent av svenskarna som inte använder nätet.

IT-propositionen "Från it-politik för samhället till en politik för it-samhället"

Folkbildningsförbundet tog, tillsammans med Rørelsefolkshögskolornas Intresseorganisation (RIO), Dataföreningen och Utbildningsradion, ett kliv in i e-demokratidebatten när den förra regeringen presenterade sin IT-proposition sommaren 2005. Vi ansåg att regeringen **saknade en metod** för att få med den stora grupp svenskar som står utanför e-samhället.

Folkbildningssatsning

Därför presenterade vi ett förslag till regeringen om en folkbildningssatsning som syftar till:

- att stärka demokratin genom ett medborgarrådslag om e-samhällets vision, mål och innehåll
- att motivera och utbilda fler till att använda internet

Folkbildningspropositionen "Lära, växa, förändra"

I folkbildningspropositionen fick folkbildningen i uppdrag att motverka den digitala klyftan. Folkbildningsförbundet finner dock uppdraget snävt då det mest berör äldre personer. Det är fler som berörs; inte minst de grupper som klassiskt diskrimineras;

- kvinnor,
- långutbildade,
- invandrade svenskar
- funktionshindrade.

Tre undersökningar om e-demokrati

Under våren 2006 gjorde Folkbildningsförbundet tre undersökningar om e-demokrati:

- bland kommunpolitiker (2 541 personer),
- bland riksdagspolitiker (100 personer)
- bland allmänheten (500 personer varav 350 Internetanvändare och 150 icke-användare)

Hur ser man på framtiden?

85 % av politikerna trodde att kommunens hemsida/offentliga e-tjänster, inom en 10-årsperiod, helt eller delvis kommer att ersätta andra kanaler för kommunal/offentlig information och service.

Det är alltså hög tid att vidta åtgärder så att alla kan vara med i e-samhället.

Varför använder man inte Internet?

Politikerna trodde att det främst beror på att icke-användarna:

- saknar kunskap (30 % bland politikerna, 6 procent av icke-användarna).
- saknar tillgång till Internet/dator (21 procent av kommunpolitikerna och 29 procent av riksdagspolitikerna).

Icke användarna uppger att de:

- saknar tillgång till Internet/dator (38 procent).
- att de inte vill, saknar intresse och behov av eller inte ser någon nytta med internet. (33 procent av icke-användarna, 11 procent av riksdagsledamöterna och 24 procent av kommunpolitikerna)

Det finns alltså grund för arbete uppsökande och motiverande – något som folkbildningen har stor erfarenhet av.

Vem når, motiverar och utbildar?

En överväldigande majoritet av politikerna anser att studieförbunden har bäst förutsättningar för att nå, motivera och utbilda vuxna som idag inte använder Internet.

	Kommunpolitiker	Riksdagspolitiker
Komvux	40 %	21 %
Privata utbildningsanordnare	16 %	16 %
AMS, Arbetsförmedlingen	12 %	9 %
Högskola och universitet	9 %	11 %
Studieförbunden	82 %	71 %
Folkhögskolorna	26 %	30 %
Individerna själva	35 %	32 %
Vet ej	5 %	9 %